

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Wytyczne w zakresie niektórych zasad dokonywania wyboru operacji lub grantobiorców przez lokalne grupy działania

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

w porozumieniu z
Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 14 sierpnia 2024 r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 15a ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2023 r. poz. 1554).

Obowiązywanie wytycznych

Niniejsze wytyczne obowiązują od dnia 16 sierpnia 2024 r.

Spis treści

I. Słownik pojęć.....	4
II. Wykaz skrótów	5
III. Informacje ogólne	6
IV. Jednolite i prawidłowe stosowanie przepisów rozporządzeń 2021/1060 oraz 2018/1046.....	6
IV.1 Grupy interesu w organie decyzyjnym	7
IV.2 Konflikt interesów.....	8
IV.3 Wybór operacji lub grantobiorców.....	10
IV.4 Operacje własne LGD.....	12
V. Niektóre obowiązki LGD w związku z naborem wniosków innych niż o powierzenie grantu	13

I. Słownik pojęć

formalna weryfikacja wniosków – analiza wniosków pod względem formalnym, poprzedzająca ocenę wniosków, która może być dokonywana przez organ decyzyjny lub pracowników biura LGD, obejmująca weryfikację kompletności wniosków, tj. sprawdzenie, czy zawierają one wszystkie wymagane załączniki, czy zostały one wypełnione we wszystkich wymaganych polach oraz czy podane zostały wszystkie informacje niezbędne do oceny wniosków

grupa interesu – grupa członków organu decyzyjnego połączonych więzami wspólnych interesów lub korzyści

grupa interesu sektora publicznego – do grupy interesu sektora publicznego zalicza się m.in. gminę (wójt/burmistrz/prezydent miasta), powiat (starosta, wicestarosta, członek zarządu powiatu), członka rady gminy, członka rady powiatu, członka rady sejmiku województwa, sołtysa, samorządowe jednostki organizacyjne gminy lub powiatu (dyrektor, kierownik i ich zastępcy), osoby zatrudnione na stanowiskach kierowniczych w jednostkach sektora finansów publicznych, nawet wówczas gdy osoby te reprezentują w organie decyzyjnym LGD podmiot inny niż publiczny

konflikt interesów – konflikt w rozumieniu art. 61 ust. 3 rozporządzenia 2018/1046

kontrolowanie procesu podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji – sytuacja, w której dana grupa interesu dysponuje większością praw głosu na poziomie podejmowania decyzji o wyborze operacji lub grantobiorcy

ocena wniosków – dokonanie przez organ decyzyjny oceny wniosków według przyjętych procedur organu decyzyjnego oraz na podstawie kryteriów wyboru operacji lub grantobiorców

operacja – projekt, umowa, działanie lub grupa projektów wybrane w ramach danych programów, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. a rozporządzenia 2021/1060

organ decyzyjny – organ LGD, do którego właściwości należą zadania, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 4 ustawy RLKS

wybór operacji – wskazanie operacji do wsparcia po ocenie wniosków oraz ustalenie kwoty wsparcia

II. Wykaz skrótów

CEiDG – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy

LGD – lokalna grupa działania

LSR – strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

PS WPR – Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej 2021-2027

RLKS – Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność

rozporządzenie 2021/1060 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.)

rozporządzenie 2018/1046 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE) nr 966/2012 (Dz. Urz. UE L 193 z 30.07.2018, str. 1, z późn. zm.)

UE – Unia Europejska

ustawa RLKS – ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2023 r. poz. 1554)

wniosek – wniosek o udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR lub wniosek o powierzenie grantu

ZW – zarząd województwa

III. Informacje ogólne

1. Celem wytycznych jest:
 - 1) zapewnienie jednolitego i prawidłowego stosowania przez LGD przepisów UE oraz przepisów krajowych w zakresie:
 - a) opracowywania procedur i kryteriów wyboru operacji lub grantobiorców w ramach LSR,
 - b) składu i zasad funkcjonowania organu decyzyjnego LGD;
 - 2) skuteczne zapobieganie przypadkom, w których nie można przyznać pomocy beneficjentom wsparcia, o którym mowa w art. 34 rozporządzenia 2021/1060, z uwagi na nieprawidłowe zastosowanie przez LGD przepisów UE lub krajowych podczas dokonywania wyboru operacji, w tym dotyczących konfliktu interesów.
2. Zakres wytycznych obejmuje czynności związane z formalną weryfikacją wniosków, oceną wniosków i wyborem operacji lub grantobiorców przy zachowaniu wymogów art. 31 ust. 2 lit. b oraz art. 33 ust. 3 lit. b rozporządzenia 2021/1060 oraz przepisów ustawy RLKS.
3. Wytyczne mają zastosowanie do formalnej weryfikacji wniosków, oceny wniosków i wyboru operacji lub grantobiorców.

IV. Jednolite i prawidłowe stosowanie przepisów rozporządzeń 2021/1060 oraz 2018/1046

1. Do LGD, zgodnie z art. 33 ust. 3 lit. b rozporządzenia 2021/1060, przypisane są zadania dotyczące opracowania niedyskryminującej i przejrzystej procedury i kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktu interesów i zapewniają, aby żadna pojedyncza grupa interesu nie kontrolowała decyzji w sprawie wyboru operacji lub grantobiorców.
2. LGD, zgodnie z art. 33 ust. 5 rozporządzenia 2021/1060, może być jednocześnie beneficjentem i wdrażać operacje zgodnie z LSR, o ile zachowany zostanie wyraźny rozdział funkcji w zakresie weryfikacji formalnej wniosków, oceny wniosków i wyboru operacji od wnioskowania o wsparcie na wdrażanie LSR, jako beneficjent tego wsparcia.
3. Zgodnie z art. 61 ust. 1 rozporządzenia 2018/1046 obowiązek unikania konfliktów interesów oraz reagowania na takie konflikty ma zastosowanie do wszystkich

podmiotów uczestniczących w wykonaniu budżetu UE, wszystkich funduszy zasilanych z budżetu UE oraz do wszystkich trybów zarządzania.

IV.1 Grupy interesu w organie decyzyjnym

1. Z uwagi na oddolny i partnerski charakter RLKS należy ze szczególną starannością badać skład i odsetek praw głosu w organie decyzyjnym grupy interesu sektora publicznego, aby zapewnić że w żadnym przypadku nie kontroluje ona procesu podejmowania decyzji o wyborze operacji lub grantobiorców.
2. Pozostałe grupy interesu, których skład i odsetek praw głosu należy badać w organie decyzyjnym, wynikają z LSR poszczególnych LGD, których odzwierciedleniem jest rejestr interesów.
3. Nie stanowią grupy interesu grupy posiadające wyłącznie ogólnospołeczne, wspólne interesy, np. stowarzyszenia, z samego faktu bycia organizacjami społecznymi, ogólnie przedsiębiorcy tylko dlatego, że wykonują działalność gospodarczą, czy mieszkańcy obszaru objętego LSR wchodzący w skład organu decyzyjnego z samego tylko faktu zamieszkiwania na terenie objętym LSR.
4. Kwalifikacja danej osoby do grupy interesów następuje na podstawie rejestru interesów, o którym mowa w ust. 7.
5. LGD odpowiada za takie ukształtowanie składu organu decyzyjnego, by żadna pojedyncza grupa interesów nie kontrolowała procesu podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji lub grantobiorców w ramach LSR.
6. Wyłączenie członka organu decyzyjnego z podejmowania decyzji ze względu na konflikt interesów wymaga ponownego sprawdzenia, czy żadna z grup interesów nie uzyskała przewagi w organie decyzyjnym i dokonania ewentualnych korekt.
7. LGD ma obowiązek prowadzić rejestr interesów każdego członka organu decyzyjnego LGD.
8. LGD musi utworzyć rejestr interesów przed ogłoszeniem pierwszego naboru wniosków. Aktualność rejestru interesów LGD potwierdza w szczególności przed każdym posiedzeniem organu decyzyjnego w sprawie oceny wniosków i wyboru operacji lub grantobiorców.
9. Prowadzenie rejestru interesów i gromadzenie niezbędnych danych powinny wynikać z dokumentów statutowych, regulaminowych lub proceduralnych LGD. Dokumenty te powinny zobowiązywać członka organu decyzyjnego do przekazywania rzetelnych danych w określonym, pełnym wymaganym zakresie, ich

niezwłocznego aktualizowania oraz regulować odpowiedzialność członka organu decyzyjnego w przypadku uchybienia tym obowiązkom.

10. Określenie rodzaju odpowiedzialności, o której mowa w ust. 9, należy do LGD, przy czym może to być odpowiedzialność statutowa lub regulaminowa dotycząca członkostwa w organie decyzyjnym lub samej LGD.
11. Rejestr interesów powinien zawierać co najmniej następujące informacje:
 - 1) imię i nazwisko członka organu decyzyjnego;
 - 2) reprezentowany podmiot;
 - 3) informacje o aktualnym członkostwie oraz funkcjach (działalności) danej osoby (jeśli dotyczy);
 - 4) informacje o prowadzonej działalności gospodarczej (jeśli dotyczy);
 - 5) informację o miejscu zatrudnienia członka organu decyzyjnego lub reprezentanta członka w przypadku osoby prawnej oraz o zajmowanym stanowisku.
12. Informacje zawarte w rejestrze interesów są decydujące dla przypisania danej osoby do określonej grupy interesu, a także mogą służyć do stwierdzenia występowania konfliktu interesów. Dana osoba może zostać uwzględniona jako reprezentant więcej niż jednej grupy interesów.

IV.2 Konflikt interesów

1. LGD bada, czy bezstronna i obiektywna formalna weryfikacja wniosków, ocena wniosków i wybór operacji lub grantobiorców lub realizacja zadań, o których mowa w art. 17 ust. 4f pkt 4-8 ustawy RLKS, nie są zagrożone.
2. Konflikt interesów dotyczy w szczególności przypadków, w których:
 - 1) członek organu decyzyjnego jest wnioskodawcą lub grantobiorcą, reprezentuje wnioskodawcę, grantobiorcę lub podmioty z nim powiązane, zachodzi pomiędzy nim a wnioskodawcą lub grantobiorcą stosunek zależności służbowej lub powiązania finansowe;
 - 2) członek organu decyzyjnego pozostaje w związku małżeńskim lub stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, lub jest związany z wnioskodawcą lub grantobiorcą z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, lub jest osobą fizyczną reprezentującą przedsiębiorstwo powiązane z przedsiębiorstwem reprezentowanym przez wnioskodawcę lub grantobiorcę;

- 3) pracownik biura LGD lub osoba świadcząca usługi na rzecz LGD (ekspert wspierający ocenę wniosków, księgowość, obsługa prawna) jest powiązana z wnioskodawcą lub grantobiorcą w sposób, o którym mowa w pkt 1 i 2.
3. LGD opracowuje procedury formalnej weryfikacji wniosków, oceny wniosków i wyboru operacji lub grantobiorców zapobiegające działaniu w sytuacji konfliktu interesów.
 4. Pracownicy biura LGD, którzy dokonują formalnej weryfikacji wniosków, oraz członkowie organu decyzyjnego LGD są zobowiązani do ujawnienia dotyczącego ich konfliktu interesów. W przypadku nieujawnienia konfliktu interesów podlegają odpowiedzialności przewidzianej w procedurach LGD lub innych dokumentach wewnętrznych LGD (np. statut, regulaminy), przy czym może to być odpowiedzialność statutowa lub regulaminowa dotycząca członkostwa w organie decyzyjnym lub samej LGD, jak i dyscyplinarna, w przypadku pracowników biura LGD. Procedury formalnej weryfikacji wniosków, oceny wniosków i wyboru operacji lub grantobiorców zobowiązują do wyłączenia się pracowników biura LGD, którzy dokonują formalnej weryfikacji wniosków, oraz członków organu decyzyjnego w sytuacji wystąpienia konfliktu interesów.
 5. Wyłączenie się ze względu na konflikt interesów z formalnej weryfikacji wniosków, oceny wniosków i wyboru operacji jest rozumiane jako powstrzymanie się od uczestnictwa w działaniach w tym zakresie, które mogą mieć wpływ na formalną weryfikację wniosków, ocenę wniosków lub wybór operacji lub grantobiorców do dofinansowania, w tym od dyskusji, przedstawiania opinii oraz głosowania nad projektami lub zadaniami w ramach projektu grantowego, których dotyczy konflikt interesów.
 6. Członek organu decyzyjnego LGD lub pracownik biura LGD jest zobowiązany do podpisania oświadczenia o braku konfliktu interesów lub zobowiązania się do zgłaszania konfliktu interesów i wyłączenia się z formalnej weryfikacji wniosków, oceny wniosków i wyboru operacji lub grantobiorców w przypadku wystąpienia konfliktu interesów dotyczącego jego osoby.
 7. Obowiązkiem LGD jest zapewnienie, że przy formalnej weryfikacji wniosków, ocenie wniosków i wyborze operacji lub grantobiorców nie doszło do działania w sytuacji konfliktu interesów. LGD, uwzględniając czynniki ryzyka, sprawdza, czy nie doszło do sytuacji o której mowa powyżej, w szczególności na podstawie weryfikacji oświadczeń pracowników biura LGD, którzy dokonują formalnej weryfikacji

wniosków lub członków organu decyzyjnego LGD poprzez analizę ich powiązań osobowych i kapitałowych z wnioskodawcami lub grantobiorcami przykładowo przy użyciu rejestru interesów, ogólnodostępnych baz danych, takich jak CEiDG lub KRS czy informacje uzyskane od sygnalistów.

8. Konieczne jest zapewnienie śladu rewizyjnego z przeprowadzonych czynności weryfikujących czy nie wystąpił konflikt interesów. Prawidłowo przeprowadzona i udokumentowana weryfikacja jest jednym z warunków umożliwiających potwierdzenie przez ZW poprawności wyboru operacji lub grantobiorców.

IV.3 Wybór operacji lub grantobiorców

1. Ocena wniosków i wybór operacji lub grantobiorców mogą być dokonane wyłącznie przez organ decyzyjny LGD.
2. LGD, opracowując procedury wyboru operacji i grantobiorców, może przewidzieć w nich, że pracownicy biura LGD dokonują formalnej weryfikacji wniosków, w tym przygotowują dla członków organu decyzyjnego LGD pomocnicze materiały, które mogą być wykorzystane podczas oceny wniosków i wyboru operacji lub grantobiorców przez właściwy organ decyzyjny LGD.
3. Pracownicy biura LGD, dokonując formalnej weryfikacji wniosków, nie mogą prowadzić czynności skutkującej dokonaniem przez nich oceny wniosków, w szczególności nie mogą wypełniać kart oceny wniosków ani sporządzać na nich żadnych adnotacji. Czynności wykonywane przez pracowników biura LGD lub ekspertów nie mogą stanowić oceny wniosków i wyboru operacji lub grantobiorców, za które pełną odpowiedzialność ponosi organ decyzyjny, a wszelkie materiały i opracowania przygotowane przez pracowników biura LGD lub ekspertów mają wyłącznie charakter pomocniczy.
4. Organ decyzyjny LGD podczas oceny wniosków i wyboru operacji lub grantobiorców może:
 - 1) korzystać z opracowań przygotowanych przez ekspertów powołanych przez LGD, o ile LGD zapewni bezstronność ekspertów w wykonywaniu zleconych czynności oraz brak konfliktu interesów;
 - 2) zlecić pracownikom biura LGD wezwanie wnioskodawców do złożenia wyjaśnień lub dokumentów niezbędnych do oceny wniosków, wyboru operacji lub ustalenia kwoty wsparcia na wdrażanie LSR, jeżeli w trakcie oceny wniosków jest konieczne uzyskanie tych wyjaśnień lub dokumentów.

5. Procedury oceny wniosków i wyboru operacji lub grantobiorców oraz kryteria uwzględniają stosowanie zasad takich jak: zasada uczciwej konkurencji, zasada bezstronności, zasada efektywności, zasada jawności, zasada przejrzystości, oraz zasada równego traktowania.
6. LGD jest zobowiązana do zapewnienia równego traktowania wnioskodawców, grantobiorców i potencjalnych wnioskodawców lub grantobiorców oraz zapewnienie transparentności wszystkich procesów związanych z naborem, formalną weryfikacją wniosków, oceną wniosków i wyborem operacji lub grantobiorców, w tym do:
 - 1) udzielania odpowiedzi na pytania dotyczące naborów i zamieszczania ich na stronie internetowej LGD;
 - 2) zapewnienia zainteresowanym podmiotom rzetelnego i bezstronnego doradztwa w zakresie dotyczącym wnioskowania w ramach LSR;
 - 3) sporządzenia i publikowania protokołów z posiedzeń organu decyzyjnego;
 - 4) zamieszczania na swojej stronie internetowej:
 - a) list operacji spełniających warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR oraz listę operacji wybranych, ze wskazaniem, które z operacji mieszczą się w limicie środków przeznaczonych na udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR w ramach danego naboru wniosków – zgodnie z art. 21 ustawy RLKS,
 - b) list operacji, na które ZW przyznał pomoc, lub zamieszczenia linku do strony internetowej ZW, na której opublikowano te listy,
 - c) list grantobiorców, którym udzielono grantów.
7. Procedury oceny wniosków i wyboru operacji lub grantobiorców lub inne dokumenty wewnętrzne LGD (np. statut, regulaminy) powinny zawierać co najmniej:
 - 1) opis mechanizmów zabezpieczających przed wystąpieniem konfliktu interesów przy formalnej weryfikacji wniosków, ocenie wniosków i wyborze operacji lub grantobiorców;
 - 2) rozwiązania zapewniające spełnienie warunku, o którym mowa w podrozdziale IV.1 ust. 5, dotyczącego niekontrolowania procesu podejmowania decyzji przez żadną grupę interesów;
 - 3) rozłączenie funkcji w zakresie wnioskowania o przyznanie pomocy od funkcji w zakresie oceny wniosków i wyboru operacji, w przypadku operacji własnych LGD.
8. LGD w swoich dokumentach wewnętrznych (np. statut, regulaminy) określa:

- 1) konsekwencje nieujawnienia konfliktu interesów przez pracowników LGD, którzy dokonują formalnej weryfikacji wniosków lub członków organu decyzyjnego;
 - 2) zasady ustalania praw głosu lub składu organu decyzyjnego.
9. Pracownicy biura LGD są w szczególności zobowiązani do:
- 1) równego traktowania wszystkich wnioskodawców, grantobiorców i potencjalnych wnioskodawców lub grantobiorców;
 - 2) ujawnienia przełożonym dotyczącego ich osoby, konfliktu interesów, w przypadku dokonywania formalnej weryfikacji wniosków;
 - 3) niewystępowania w charakterze wnioskodawcy lub grantobiorcy, za wyjątkiem operacji własnych LGD.

IV.4 Operacje własne LGD

1. Podstawą prawną do realizacji operacji własnych LGD jest art. 33 ust. 5 rozporządzenia 2021/1060, zgodnie z którym LGD może być jednocześnie beneficjentem i wdrażać operacje zgodnie z LSR, o ile zachowany zostanie wyraźny rozdział funkcji w zakresie formalnej weryfikacji wniosków, oceny wniosków i wyboru operacji od wnioskowania o wsparcie na wdrażanie LSR, jako beneficjent tego wsparcia.

LGD może realizować operacje własne jeżeli taką formułę przewiduje LSR i w obszarach wskazanych w LSR. Operacje własne LGD są wybierane w naborach konkurencyjnych i podlegają formalnej weryfikacji wniosków, ocenie wniosków i są wybierane zgodnie z kryteriami i procedurami przyjętymi dla danego naboru.

2. Osoby przygotowujące wniosek dla operacji własnej LGD, w tym pracownicy biura LGD, nie mogą brać udziału w żadnych czynnościach związanych z formalną weryfikacją wniosków, oceną wniosków i wyborem operacji w danym naborze. Dotyczy to także czynności, o których mowa w podrozdziale IV.3 ust. 2, 3 i 4 pkt 2.
3. W przypadku naborów, w których LGD przewiduje złożenie wniosku na operację własną, LGD musi dołożyć szczególnych starań, aby zapewnić równe traktowanie wszystkich potencjalnych wnioskodawców, w tym w zakresie doradztwa i działań informacyjnych i promocyjnych oraz przejrzystość procesu formalnej weryfikacji wniosków, oceny wniosków i wyboru operacji.

V. Niektóre obowiązki LGD w związku z naborem wniosków innych niż o powierzenie grantu

1. W terminie co najmniej 60 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia naboru wniosków, LGD obowiązana jest przekazać ZW projekt regulaminu naboru wniosków, celem jego uzgodnienia.
2. W terminie, o którym mowa w art. 21 ust. 5 ustawy RLKS, LGD udostępnia ZW dokumenty potwierdzające dokonanie wyboru operacji tj.:
 - 1) listę operacji wybranych;
 - 2) uchwały organu decyzyjnego LGD w sprawie wyboru operacji oraz ustalenia kwoty wsparcia;
 - 3) karty oceny wniosków dla operacji wybranych lub zestawienie informacji pochodzących z tych kart;
 - 4) protokół z posiedzenia organu decyzyjnego LGD;
 - 5) listę obecności członków organu decyzyjnego LGD oraz informacje o wyłączeniach członków z głosowań;
 - 6) rejestr interesów oraz inne dokumenty pozwalające na identyfikację charakteru powiązań członków organu decyzyjnego LGD z wnioskodawcami/operacjami;
 - 7) ewidencję doradztwa udzielonego w związku z wnioskami objętymi danym naborem w formie rejestru lub oświadczeń wnioskodawców.